

Також громади можуть подавати заявки на конкурсний відбір проєктів регіонального розвитку, що фінансуються за кошти ЄС. Мова йде про систему сталого розвитку громади, чи регіональні програми, які активізують саме сферу розвитку чи культурної спадщини, туризму тощо.

Також для громад є ряд навчальних програм. Зокрема, Швейцарсько-українського проєкту "Підтримка децентралізації в Україні" DESPRO пропонує два інструменти навчання – школа місцевого самоврядування і навчальна платформа.

Культура в окремих громадах несе той код нації, який потім формується в загальноукраїнський культурний код. Соціальна єдність, розуміння спільних завдань – все це формується навколо культурних речей. Тому розпочалася праця в рамках наших тренінгових програм над формуванням ідентичності громади через культурні інструменти.

У розвитку культури в громадах треба діяти стратегічно, саме такий підхід допоможе перейти від інфраструктури до її наповнення [1].

Під час роботи із громадами виявилася ще одна проблема – наявна інфраструктура не відповідає потребам громади. Адже за багато років вона занепала і сьогодні потребує системного відновлення. Також дається взнаки брак кадрів та обмаль ресурсів. Це підкреслює важливість стратегій та системності. Саме для таких потреб Програма USAID DOBRE створила методичні рекомендації, де описано універсальний інструмент для покращення послуг. Методика базується на досвіді громад, які уже розробили такий план.

Література:

1. Бондар О. В., Глебова А. О. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. Київ : Освіта України, 2013. 480 с.
2. Винничук Р. В. Культурологічний дискурс проблем соціокультурної динаміки. Молодий учений. 2017. С. 5-9.
3. Моніторинг громадської думки населення України (вересень 2001). К., 2001. 29 с.

ПРИНЦИП КОЕВОЛЮЦІЇ ЛЮДИНИ І КУЛЬТУРИ В УРБАНІСТИЧНОМУ ПРОСТОРИ

Винничук Р. В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Коеволюція – це нова методологія вивчення надскладних проблем взаємозв'язку суспільства (людини) і природи. Коеволюційна методологія є системою принципів побудови теоретичної та практичної діяльності, в якій основними є принципи: антропокосмізму, комплементарного діалогу та універсального гуманізму.

Коеволюційна методологія передбачає особливий тип філософування, який в історично-філософській традиції був сформульований як антропокосмізм (М. Федоров, В. Вернадський, М. Холодний). Він істотно відрізняється від традиційних моделей філософії, таких як теоцентризм, пантеїзм, сцієнтизм та антропоцентризм. У цих моделях предметом філософської рефлексії ставали відповідно биття як результат і форма божественної креативності, знання (насамперед, наукове) як самодостатня цінність, і, нарешті, людина як центр світобудови. Коеволюційна методологія певним чином покликана не просто пере- акцентувати традиційні проблеми, наприклад, з ієрархізованого змісту буття на його сенс у будь-яких його формах та на будь-яких рівнях. Отже, антропокосмізм свідомо відмовляється від догматичності і монологічності у відношенні з природою. Він передбачає діалог і поліфонію: "Немає центру, є тільки єдність" (Л. Карсавін). І саме в контексті антропокосмізму формується новий постнекласичний і навіть пост-постмодерний образ людини. Коеволюційна методологія має з умоглядної гіпотези в рамках так званої елітарної культури перетворитися на

реальний світогляд реальних людей. Таким чином може бути подолано традиційний розрив між сферами суцього і належного. Очевидно, що повсякденні інтереси, потреби, звичні форми життєдіяльності чи повсякденні практики є першорядними та значущими для людей, ніж елітарні зістемологічні практики, сутність яких вичерпується, як правило, їхньою рафінованістю та недоступністю. Тому можна припустити, що коеволюційна методологія оцінює життєву практику, тобто звичний спосіб життя людей, традиційні форми їхньої поведінки та діяльності як генералізуючі в утвердженні необхідності діалогу між людиною і світом.

Принцип комплементарного діалогу з необхідністю вимагає нового, по суті, типу відносин між людиною і світом, що не активно перетворюють, агресивних (усі засоби хороші в утвердженні панування над природою, яка існує для людини). Йдеться про відносини у формі співробітництва, синергії (П. Флоренський), які є проявом особливого універсального гуманізму. Такий тип гуманізму на відміну від ренесансного акцентує не рацію, не креативну активність людини, але екологічний вимір всього живого: людини, природи, ноосфери, космосу.

Така зміна гуманістичних ідей і ідеалів жодним чином не знімає значимих творчих можливостей і зусиль людини. Більше того, класична та некласична філософські традиції саме у творчості бачать ту силу, яка стверджує гідність людини, вриває її з знеособленості масової культури, головною метою якої є споживання у всіх її формах. Отже, нагальним стає завдання переосмислення сутності, цілей та завдань самого творчого пошуку. Адже у XXI ст. людська самість, "Я" вичерпали себе. Реальність така, що настав час безособового «є» (М. Фуко). Йдеться про те, що зростання наддивідуальних структур у результаті глобалізації гасить творчий потенціал людської особистості. Людина перестає існувати як креативний центр, а формою творчості стають простіші варіації (Ж. Делез). З очевидністю, яка не потребує доказів, творчість, суб'єктивність тиражуються як етикетки для того, що не має імені. Внаслідок чого людина перетворилася на споживача вже створеної у світі творчості, а суб'єктивність стала продуктом серійного виробництва (Ф. Гватаррі).

Нова коеволюційна методологія пов'язана з синергетично-інформаційною моделлю світу і виходить з ідеї його єдності, нелінійності та самоорганізації. При цьому сама коеволюція людини та природи повинна здійснюватися через когерентність, узгодженість на будь-яких рівнях.

Твердження нової методології призведе до переосмислення фундаментальних проблем бита, у тому числі людської. Нове звучання набуде проблема самотності (якщо все одно, як кажуть на Сході: «Все в одному, одне в усьому», то в чому тоді є сенс самотності?); творчість у будь-яких формах тоді треба розглядати як самотворення, а скажімо, процесі лікування, як самоцілення тощо.

Новий зміст отримає діалог людини століття та природи. Стає важливим не тільки визнання поліфонії, а й чутливість і людини і природи до малих впливів, які грають вирішальну роль у точках біфуркації.

Зміна моральної свідомості має виходити із значущості свободи вибору у процесах самоорганізації, з безглуздості силових методів вирішення будь-яких проблем, із реальної відповідальності людини за себе та світ.

Важливим наслідком нового підходу до проблеми людини та її відносин зі світом стає переосмислення поняття «хаос». Воно з певного негативного трансформується у відношенні до хаосу як до конструктивного моменту всіх форм бита, його креативного принципу.

Наново актуалізується ігровий підхід до людини та світу. Життя можна витлумачити як екзистенційну гру, особливий лабіринт у багатоваріативному просторі шляхів майбутнього розвитку.

І останнє, нова методологія є прекрасним способом зняти традиційні розриви та протиставлення між природничо-науковим і гуманітарним знанням на принципі єдності.

Література:

1. Культурологічний словник-довідник. Нац. банк України, Львів. банк. ін-т. Київ: ВД "Професіонал", 2006. 328 с.
2. Філософський словник <https://9.slovaronline.com/>

РОЛЬ МЕДІАГРАМОТНОСТІ У ФОРМУВАННІ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Даниско О.В.,

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка,

oksana.danisko76@gmail.com,

Глоба Я.С.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка,

globster1996@icloud.com

Актуальність. Проблема медіаграмотності в контексті формування здорового способу життя є надзвичайно актуальною в сучасному суспільстві з кількох причин. По-перше, це інформаційне перевантаження, в умовах якого люди постійно стикаються з величезним потоком інформації, часто суперечливої та недостовірної, особливо в галузі здоров'я. По-друге, глобальна цифровізація як чинник посилення ролі соціальних мереж, що стали основним, проте не завжди науково обґрунтованим джерелом інформації для більшості людей. Пандемія COVID-19 підкреслила важливість достовірної інформації про здоров'я та необхідність вміння її критичної оцінки. По-третє, у світі спостерігається зростання захворювань, пов'язаних зі способом життя. Все більше поширюються хронічні захворювання, такі як ожиріння, діабет, інсульти та серцево-судинні порушення. Водночас часто пересічні люди не мають достатніх знань про своє здоров'я, що ускладнює прийняття ними обґрунтованих рішень. Зростаюча важливість цифрових медіа змусила дослідників, практиків і політиків задуматися про навички, необхідні користувачам, і виклики, з якими вони стикаються, щоб досягти ефективних результатів, а саме: навігація між послугами, доступ до відповідної інформації про здоров'я та прийняття змін у способі життя.

Медична грамотність передбачає сформованість навичок і умінь, що дозволяють людям отримувати доступ до інформації про здоров'я, розуміти її та застосовувати для позитивного впливу на власне здоров'я та здоров'я оточуючих. Медіаграмотність, своєю чергою, пояснюється як здатність отримувати доступ, аналізувати, оцінювати медіаповідомлення в різних форматах. Іншими словами, медіаграмотність – це навичка критичного мислення, яку людина активно використовує для інтерпретації значення конкретної інформації та задля ефективною комунікації. Дослідження **має на меті** обґрунтувати важливість медіаграмотності у формуванні здорового способу життя населення.

Результати дослідження. Медіаграмотність загалом вимірює навички користування Інтернетом та іншими цифровими платформами, здатність орієнтуватися та знаходити інформацію, оцінювати надійність, достовірність та релевантність онлайн-інформації, а також здатність створювати медіа-контент [5].

Традиційні заходи медичної грамотності, як наголошують науковці [4], передбачають функціональну грамотність (розуміння мови та навичок лічби), а також знання конкретних захворювань і станів. Більш комплексні заходи можуть передбачати вимірювання рівень розуміння та оцінки інформації для профілактики захворювань і